

نکات مهم کتاب

توسعه و مبانی تمدن غرب نوشته سید مرتضی آوینی

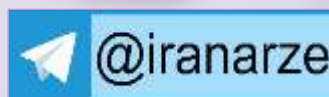
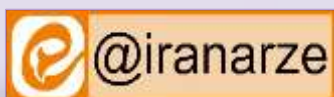
توضیحات:

- ۴۳ نکته مهم و کلیدی
- ویژه آزمون آموزش و پرورش
- با قابلیت پرینت

برای دانلود رایگان جدیدترین سوالات استخدامی توسعه و مبانی تمدن غرب شهید آوینی، اینجا بزنید

همچنین جهت مشاهده آخرین اخبار استخدامی آموزش و پرورش، اینجا بزنید

«انتشار یا استفاده غیر تجاری از این فایل، بدون حذف لوگوی ایران عرضه مجاز می باشد»

نکات مهم توسعه و مبانی تمدن غرب

- ۱- لفظ "رشد" و ترکیبات مختلف آن مجموعاً نوزده بار در قرآن مجید آمده است و آیه ی مبارکهای که بیشتر از دیگران مورد استناد قرار گرفته آیه ی ۲۵۶ از سوره «بقره» است که «رشد» را صراحتاً در مقابل «غی» قرار داده است: لا اکره فی الدین قد تبین الرشد من الغی.
- ۲- مفهوم تکامل و تعالی در قرآن اصالتاً به ابعاد روحانی و معنوی وجود بشر است که بازگشت دارد و این تکامل روحانی نه اینچنین است که ضرورتاً با توسعه مادی بشر ملازمه داشته باشد، بلکه برعکس ثروت و استقلال در قناعت است، و صحت در اعتدال و پرهیز از (تمتع به معنای قرآنی آن) و تعالی در از خود گذشتگی و ایثار، و سلامت نفس در غلبه بر امیال نفسانی و شهوات نفس اماره بالسوء است.
- ۳- تکامل و تعالی در معارف اسلام به یک حرکت همه جانبه که در آن بعد فرهنگی و معنوی دارای اصالت است برمی گردد و حال آنکه در غرب تکامل به تطور انسان از صورت های پست تر حیوانی به صورت های تکامل یافته اطلاق می شود.
- ۴- وظیفه ی اصلی حکومت اسلامی تزکیه و تعلیم اجتماع است، اما چون فقر و فقدان عدالت اجتماعی مانعی عظیم در برابر این هدف اصلی است بالتبع به از بین بردن فقر و سایر موانع می پردازد و به طور موازی در جهت تکامل و تعالی معنوی جامعه برنامه ریزی می کند. بنابراین، آموزش و فرهنگ در خدمت رفع محرومیت ها و از بین بردن فقر قرار نمی گیرد، بلکه مبارزه با فقر در خدمت اعتلای معنوی و فرهنگی است.
- ۵- هدف حکومت اسلامی در مبارزه با فقر دستیابی به عدالت اجتماعی است نه توسعه.
- ۶- آرمانها (ایده آل ها) همواره علت غایی حرکت های فردی و اجتماعی بشر هستند. هدف، آن غایت مشخصی است که انسان فرا راه خویش تصور می کند و مسیر خود را به گونه ای پیش می گیرد که بدان دست یابد.
- ۷- علت وضع کلمه «امام» نیز همین است؛ «امام» به معنای پیشوا، آرمان وجودی بشر، و آن غایتی است که همه صفات تکاملی انسان در وجود او تبلور یافته است.
- ۸- قهرمان سازی یکی از ارکان محتوایی تبلیغات غرب و راهی است که دولتهای استکباری و سلاطین امپراتوریهای اقتصادی دنیا برای تعدیل و تنظیم مؤلفه های اجتماعی در جهت تمایلات و اهوای شیطانی خویش یافته اند.
- ۹- در نظام اعتقادی ما آن توسعه ای معتبر است که بر تعالی روحی بشر تکیه دارد و تعالی روحی بشر نیز به پرهیز از فزون طلبی و تکاثر، و منع اسراف و تبذیر، و پیروی از یک الگوی متعادل مصرف منتهی می شود، نه به رشد اقتصادی محض.
- ۱۰- ارمغانی که انسان از بهشت با خود به عالم دنیا آورده است جاذبه ای فطری است که او را از درون به سوی بهشت و آنچه بهشتی است می کشاند.
- ۱۱- همه اشتباه در اینجاست که غرب بهشت زمین را بدل از بهشت آسمانی گرفته است و در خیال اتوپیایی است که در آن بیماری، مرگ و پیری عالج شده است و انسان می تواند فارغ از گذشت زمان جاودانه مرکوب مرادش را همانگونه که نفس اماره اش می خواهد به جوان در بیاورد و این سوی و آن سوی بتازد و از همه ی لذایذ ممکن ممتنع شود.
- ۱۲- از بسیاری از احادیث دیگر برمی آید که انسان مادام که ایمان نیاورده است، در مرتبه روح شهوت - که مقام حیوانی است - توقف دارد و فضائل و اعمال و افکارش همگی با این مقام - یعنی حیوانیت - مناسبت دارد. تنبلی و تن آسایی از خصوصیات ذاتی روح شهوت و مفتاح همه شرور است.
- ۱۳- معارف الهی تاکید دارند که رسیدن به انسانیت با گذشت از مراتب حیوانی میسر است نه توقف در آن.
- ۱۴- هر جا که پروردگار لذتی نهاده است در همان جا نشانی از کمال وجود دارد؛ البته در صورتی که خود لذت به غایت و آرمان بشر تبدیل نشود.
- ۱۵- ، لذت نیز در حالی ضامن بقای بشر است که از جایگاه استکمالی خویش خارج نشده باشد. اگر لذت مطلق انگاشته شود و به عنوان هدف اعتبار شود، آنگاه نه تنها متضمن حیات نیست بلکه از مسیر اعتدال خارج میشود و خود به وسیله ای در خدمت قطع حیات بشر مبدل میشود.

- ۱۶- توسعه علاوه بر بهبود در میزان تولید و درآمد، شامل دگرگونی اساسی در ساختهای نهادی، اجتماعی، اداری و همچنین ایستارها و وجهه نظرهای عمومی مردم است، توسعه در بسیاری موارد حتی عادات و رسوم و عقاید مردم را نیز در برمی‌گیرد.
- ۱۷- قانون به جای اصول اخلاقی و شریعت می‌نشیند. اصالت قانون در غرب فرع بر این تفکر فلسفی است که اصول ثابت اخلاقی را بی‌اعتبار می‌کند و خود انسان را موجد اصول اخلاقی می‌شمارد.
- ۱۸- آنچه که بنیان خانواده را در غرب ویران ساخته لذت‌گرایی و تمتع است، و البته این لذت‌گرایی نیز از هبوط بشر غربی و تغییر نسبت او با حق و اصالت دادن به نفسانیت خویش نتیجه می‌شود. این هبوط در وجوه مختلفی بروز و تجلی یافته است که از آن جمله نابودی خانواده است.
- ۱۹- اصالت دادن به رشد اقتصادی نیز یکی دیگر از وجوهی است که هبوط بشر در آن تجلی یافته است. آرمان توسعه یافتگی از اصالت دادن به رشد اقتصادی و غلبه اقتصاد بر سایر وجوه حیات بشر زاپیده شده و آنچه باعث شده تا بشر غربی برای اقتصاد این چنین مقام و اهمیتی قائل باشد ماده‌گرایی و نسیان حق است.
- ۲۰- عالمه شهید مطهری(ره) در کتاب «جامعه و تاریخ» بعد از بیان این حقیقت که «اصل تقدم ماده بر روح و تقدم جسم بر روان و اصالت نداشتن نیروهای روانی و ارزشهای روحی و معنوی، از اصول اساسی ماتریالیسم فلسفی است» (۱) و رئالیسم (۲) که روش فلسفی اسلام است بالعکس به روح و نیروها و نیازهای آن اصالت می‌دهد، می‌فرماید: انسان لاقل در وجود اجتماعی خویش دوگانه نیاز دارد.
- ۲۱- نظریه تقدم نیازهای مادی بر آن است که نیازهای مادی اولویت و تقدم دارند و این اولویت و تقدم تنها در این جهت نیست که انسان در درجه اول در پی تامین نیازهای مادی است و آنگاه که این نیازها تامین شد به تامین نیازهای معنوی می‌پردازد بلکه خاستگاه نیازهای معنوی، نیازهای مادی است و نیازهای مادی سرچشمه‌ی نیازهای معنوی است.
- ۲۲- مهمترین علتی که جامعه‌ی غرب را به اتراف و اسراف و تذبذب کشانده است همین است که اراده او را در جهت ارضای شهوات و تبعیت از غرایز و هوای خویش هیچ چیز جز قراردادهای اجتماع محدود نمی‌کند.
- ۲۳- در شواهدی که ذکر شد، غلبه اقتصاد بر سایر وجوه حیات بشری به خوبی جلوه‌گر است و این در حالی است که ما ذکر رابطه فیما بین تولید و مصرف را به آینده وا گذاشته‌ایم و از آن سخنی به میان نیاورده‌ایم.
- ۲۴- تحولات مادی طبیعت همواره در دایره‌ی بسته‌ای انجام میشود که هیچ چیز در آن زیادی و غیرضرور نیست. فضولات جانداران و برگ‌های خشک درختان همان قدر در تکمیل این چرخه‌های حیاتی دخالت دارند که آب و هوا و نور خورشید.
- ۲۵- در کتاب "تنها یک زمین" آمده است: سپس مسئله‌ی روابط متقابل سیستمهای طبیعی که بسیار سردرگماند خودنمایی میکند. مواد سمی را نمیتوان در هوا یا در آب یا در خاک ریخت، زیرا در هر یک ریخته شوند در دو تای دیگر ظاهر خواهند شد. این روابط متقابل تا جاندارانی که در این سه محیط زندگی میکنند گسترش مییابند.
- ۲۶- شوماخر نظر نهایی خود را درباره‌ی انرژی هسته‌ای اینچنین اعلام میکند: هیچ درجه‌ای از رفاه نمیتواند انباشت مقادیر عظیم مواد بسیار مخرب و مهلکی را توجیه کند که هیچکس نمیداند چگونه میتوان از خطر آن "ایمن" بود و به صورت خطری بی‌قیاس برای نسلهای بعد و حتی اعصار زمین شناسی باقی خواهد ماند.
- ۲۷- زمینه‌ی دیگری که میتوان دیکتاتوری اقتصاد را به روشنی در آن پیدا کرد مسئله‌ی مصرف است. شوماخر جامعه‌ی مصرفی کنونی را به معنای تشبیه میکند که هر چقدر هم وضعیت خود را نکبت بار احساس کند رهایی از چنگال اعتیاد را بینهایت دشوار میبیند.
- ۲۸- روزه‌گاردی در کتاب "هشدار به زندگان" نوشته است: ...اقتصاد آزاد "شیوه‌ی غربی" برای رفع احتیاج بازار نیست بلکه برای ایجاد بازار احتیاج است.
- ۲۹- موجیبت یا دیکتاتوری اقتصاد با اختیار و اراده‌ی آزاد انسانی منافات دارد.
- ۳۰- شرکتهای چند ملیتی، سه بار ثروتمندتر از همه‌ی بانکهای مرکزی کشورهای صنعتی، بر اقتصاد جهانی حکم میرانند و امروز نفی‌کننده‌ی آزادی اقتصادی بیرنگی هستند که خود از آن زاپیده شده‌اند
- ۳۱- نکته: غلبه اقتصاد کار را تا بدینجا کشانده است که قدرت، تنها در پول متمرکز است و پولدارها قویترین افراد این عصر هستند.

- ۳۲- وقتی پول تنها وسیله‌ای است که انسان را به همه اهداف خویش می‌رساند، دیگر نمی‌توان آن را در حد یک وسیله نگه داشت و بالطبع پول جایگزین همه اهداف می‌شود و به هدف - و بلکه بزرگترین هدف بشر تبدیل می‌شود.
- ۳۳- حب نفس یا خودپرستی ریشه همه وابستگی هاست و نفی آن، منشا همه قدرتهاست. این مطلب را در همه کتابهای اخلاق گفته‌اند و چه بسا معنای حقیقی آن را تا به امروز جز معدودی از انسانهای وارسته کسی دریافته باشد.
- ۳۴- «اقتصاد مطالعه روشهایی است که انسان برای برآورده ساختن نیازهای نامحدود با استفاده از منابع محدود به کار می‌گیرد».
- ۳۵- مفسرین عموماً لفظ «خیر» را به «مال دنیا» تفسیر کرده‌اند و عالمه طباطبایی احتمال داده‌اند که مطلق خیر مورد نظر باشد. ایشان فرموده‌اند: «و بعید نیست مراد از «خیر»، تنها مال نباشد، بلکه مطلق خیر باشد، و آیه شریفه بخواهد بفرماید: حب خیر فطری هر انسانی است، و به همین جهت وقتی زینت و مال دنیا را خیر خود می‌پندارد قهراً دلش مجذوب آن میشود، و این شیفتگی یاد خدا را از دلش می‌برد و در مقام شکرگزاری او بر نمی‌آید.
- ۳۶- بر همین اساس می‌توان گفت که نظام آموزشی دانشگاهی نظامی «عرضی» است. فی مابین مواد متعدد درسی در نظام آموزشی کنونی پیوندی طولی وجود ندارد، حال آنکه در نظام تعلیم و تربیت حوزه‌های علمیه همه علوم در پرتو خورشید حکمت الهی تفسیر و تبیین می‌گردند.
- ۳۷- لازم به تذکر است که اگر انقلاب اسلامی ایران پیروز نشده و کار رجعت به مبانی فرهنگی اسلام در همه زمینه‌ها به این حد از وسعت و اشاعه نرسیده بود، هرگز امکان سخن گفتن از این مسایل با این همه جرات و جسارت به وجود نمی‌آمد.
- ۳۸- چه نسبتی میان علم حقیقی و علم اعتباری وجود دارد؟ علم حقیقی مبنای علم اعتباری است و این حکم به طور کلی در طی تاریخ فلسفه صادق است و چون علم جدید هم علم اعتباری است، یعنی بدون آنکه به ذات و حقیقت اشیا نظر داشته باشد و موجودات را نه چنانکه هستند بلکه در صورت ریاضی و کمی اعتبار میکند، مؤسس بر فلسفه است، اما احکام آن از احکام فلسفه استنتاج نمی‌شود.
- ۳۹- یک تفکر داروینستی از آنجا که معتقد به تطور انواع است فوراً نمونه‌های یاد شده را به یکدیگر پیوند میدهد و این فرضیه را استنتاج میکند که: نسل انسان امروز به نئاندرتال و سپس به گوریل میرسد.
- ۴۰- اولین دوران زندگی بشر را در این تحلیلها "دوران توحش" مینامند. تغییر بزرگ، یعنی ابداع کشاورزی، حدود ۸۰۰۰ سال پیش به وقوع پیوسته است، و از این پس دوران "بربریت ابتدایی" آغاز میشود.
- ۴۱- شهید مطهری(ره) از جمله مسائلی که بنظر من تأثیر زیادی در گرایشهای مادی داشته است، توهم تضاد میان اصل "خلقت و آفرینش" از یک طرف و اصل "ترانسفورمیسیم" یعنی "اصل تکامل، خصوصاً تکامل جانداران" از طرف دیگر است. و به عبارت دیگر: توهم اینکه "آفرینش" مساوی است با "آنی و دفعی الوجود" بودن اشیا و "کامل" مساوی با "خالق نداشتن اشیا" است.
- ۴۲- تنها روشنترین آیه‌ای که درباره‌ی خلقت آدم در قرآن دیده میشود آیه‌ی ان مثل عیسی عند الله کمثل ادم خلقه من تراب ثم قال له کن فیکون است، چون این آیه‌ی شریفه در پاسخ از احتجاج مسیحیان بر پسر بودن عیسی برای خدا نازل شده، مسیحیان احتجاج میکردند به اینکه او بدون پدری از جنس انسانی، به دنیا آمده، و حال آنکه هر کس به دنیا بیاید از پدری متولد میشود، پس پدر عیسی باید خدا باشد، آیه‌ی شریفه در پاسخ آنان میفرماید: صفت عیسی (علیه السلام) مانند صفت آدم است، که خدای تعالی او را از خاک زمین خلق کرد، بدون اینکه پدری داشته باشد، که از نطفه‌ی او متولد شود؛ پس چرا مسیحیان نمیگویند آدم پسر خدا است .
- ۴۳- مفهوم تمدن اکنون در فرهنگ عام جهانی با مفهوم تکامل قرین و مترادف شده است، آنچنان که غالباً لفظ "تمدن" به معنای متکامل و پیشرفته مورد استعمال قرار میگیرد، حال آنکه تمدن لزوماً با تکامل که اصالتاً امری معنوی است، همراه نیست.

ایران عرضه

مرجع نمونه سوالات

آزمون های استخدامی

به همراه پاسخنامه تشریحی

خدمات ایران عرضه:

- ارائه اصل سوالات آزمون های استخدامی
- پاسخنامه های تشریحی سوالات
- جزوات و درسنامه های آموزشی

برای دانلود رایگان جدیدترین سوالات استخدامی توسعه و مبانی تمدن غرب شهید آوینی، اینجا بزنید

همچنین جهت مشاهده آخرین اخبار استخدامی آموزش و پرورش، اینجا بزنید

«انتشار یا استفاده غیر تجاری از این فایل، بدون حذف لوگوی ایران عرضه مجاز می باشد»

